

VERKTØY 1: RASKE RÅD TIL POLITIKERE

Målet med verktøyet: Verktøyet kan ved bruk av "mentimeter" hjelpe politikerne og administrasjonen i en kommune å hente inn svar fra et utvalg av barn som som de er forpliktet til å la uttale seg i en sak som angår dem. Det kan være elever, unge som kan bruke kommunens lavterskeltilbud eller unge i en aldersgruppe kommunen trenger råd fra. Politikere eller administrasjon kan med dette verktøyet på kort tid hente inn svar på konkrete spørsmål.

Hvem kan bruke det: Politikere i kommunestyre, formannskap, oppvekststyre og ansatte i oppvekstadministrasjon

Hva kan verktøyet brukes til:

- Politikere kan be administrasjonen om raske svar fra utvalg av barn og/eller ungdom på et eller flere konkrete spørsmål. Barn og unge svarer digitalt
- Ansatte i kommuneadministrasjonen kan raskt hente inn råd fra et utvalg barn og/eller unge i kommunen, som del av saksforberedelse til politiske eller administrative avgjørelser
- Kan sendes fast til en gruppe ungdommer, for at de skal bli vant til å være rådgivere, for eksempel en gang hver uke, en gang hver 14.dag eller en gang hver måned, over en periode
- Kan sendes til ulike utvalg barn/unge i løpet av ei uke, for å hente inn svar fra til sammen en bredere gruppe
- Politikere som rykker ut for å møte barn/unge i kommunen, kan fortelle at de etter at de har vært der sender ut spørsmål på et menimeter og hvorfor kommunen trenger svar på disse spørsmålene akkurat fra dem

Hvilke barn og unge kan delta: Alle / et utvalg

BRUKSANVISNING

Mentimeter er et ferdiglaget spørreverktøy. Politikere eller administrasjon legger spørsmål inn på nettsiden. Nettsiden genererer selv en kode som deltakere må ha for å kunne svare på spørsmålene. Koden er gyldig i maks 14 dager.

Hvem mentimeter kan sendes til:

- Mentimeteren sendes til det utvalget som skal uttale seg
- Utvalget kan for eksempel være:
 - noen klasser eller et trinn i kommunens barneskoler
 - et trinn eller alle elevene på en eller flere ungdomsskoler
 - alle barn eller unge i et eller flere årskull
 - alle som har vært på fritidsklubb siste året
 - alle som har deltatt på Ungdommens Kulturmønstring siste tre år

Tema som det kan spørres om:

- Hvordan barn/unge opplever lærings/skolemiljø
- Hvordan barn/unge opplever kommunens busstilbud
- Hvordan barn/unge opplever hvor trygt sentrum kjennes
- Hvordan barn/unge opplever kommunens fritidstilbud
- Hvilke råd barn/unge har til en bestemt tjeneste
- Hvor en ny fritidsklubb/treningshall el.l. bør bygges
- Hvilke åpningstider fritidsklubber/lavterskelhus bør ha
- Hvilke tilbud for unge som kommunen bør starte opp
- Hvilke sommeraktiviteter for barn/unge kommunen bør tilby
- Hva som er viktig for at unge skal bli boende i kommunen

Barn/unge må forstå hvorfor de skal svare

- Det må lages forståelig informasjon, som samtidig engasjerer
- Barn og unge må få informasjon om:
 - hvorfor kommunen trenger svar fra barn og unge
 - hva som er tema og hva svarene skal brukes til
 - hvem stiller spørsmålene
 - hvorfor akkurat de får disse spørsmålene
 - hvordan svarene når fram til dem som skal bestemme

Hvordan svar kan hentes inn

- Stille noen få spørsmål, barn/unge kan trykke på et svaralternativ
- Ha flere svaralternativ, ikke bare "ja" og "nei"
- Ha enkle og forståelige svaralternativ
- Ha mulighet for frisvar i tillegg

Beslutningstakernes ansvar når de henter inn svar

- Sende med en takkehilsen eller takkevideo til de som har deltatt
- Sende med info om hvordan de som svarer kan ta kontakt hvis de har noe mer å bidra med eller lurer på noe
- Sende senere ut informasjon gjennom en tekst, en lydfil eller en video om hvordan svarene til barn/unge er tatt med i beslutningen
- Legge ut på kommunens nettside eller på sosiale medier informasjon om hvordan rådene fra barn/unge er tatt med i prosessen

VERKTØY 2: POLITIKERE RYKKER UT

Målet med verktøyet: Bidra til å gjøre veien kortere mellom barn og politikere med makt. Barn og unge under 18 år har ikke stemmerett. Politikerne er forpliktet gjennom barnekonvensjonen til å hente inn svar fra utvalg av barn det gjelder, når de skal ta beslutninger som angår dem. Verktøyet er et bidrag til at politikere skal kunne få det til. De vil med dette verktøyet oftest ikke kunne få representative svar, men ville kunne høre noen barn og unges meninger om tema som er viktige

Hva kan verktøyet brukes til:

- Politikere reiser ut til steder barn og unge under 18 år er, hvor de drar, avgjøres av hvilke grupper barn de trenger svar fra
- Barn og unge under 18 år inviteres til å bidra med råd og ideer til en best mulig kommune for dem som skal bo i kommunen framover.

Hvem kan bruke det: Politikere i kommunestyre, formannskap, oppvekststyre og deres rådgivere

Hvilke barn og unge kan delta: Alle

BRUKSANVISNING

Steder politikere kan rykke ut til:

- Skoler eller barnehager
- Fritidsaktiviteter i regi av frivillige
- Mcdonalds, Burger King eller andre kafe/spisesteder
- Arrangement for barn og unge i kommunen
- Fritidsklubber og lavterskelhus
- Buss-, togstasjoner eller andre åpne samlingssteder

Hvorfor gjør politikere dette

- For å hente inn råd og ideer fra barn og unge på bestemte tema eller knyttet til bestemte saker
- For å lytte, forstå og lære fra de barn og unge de treffer

Eksempel på tema politikere kan spørre om:

- Tilbud kommunen trenger i tillegg til det lag og organisasjoner gjør
- Hva politikere eller andre kan gjøre for at flere unge engasjerer seg
- Hvilke klima og miljøverntiltak kommunen bør prioritere
- Hva skolene i kommunen kan gjøre for bedre læring
- Hva skolene i kommunen kan gjøre for bedre trivsel
- Hva skolene kan gjøre for at færre unge i kommunen ruser seg
- Hva kan finnes i kommunen for at færre strever med psykisk helse
- Hvilke endringer trengs i skolehelsetjenesten

- Hvordan ordensreglene for skoler skal være
- Hvordan mobbing kan forebygges
- Prioritering ift boligbygging, næringsutvikling og veibygging

Hvordan det kan inviteres:

- Sende ut informasjon i forkant til barn og unge på stedet der politikerne skal rykke ut. Dette kan gjøres gjennom plakater, muntlig info via ledere, skolens digitale plattformer, en film fra politikerne der de forteller hvorfor de kommer

Hvordan politikere kan rykke ut

- I små grupper, for å besøke steder ungdommer er
- Kan være ordføreren, politikere i formannskap og/eller oppvekststyret
- Kan lage avtaler om å besøke stedet jevnlig en periode

Hvordan rådene kan hentes inn

- Får før de drar ut en kort opplæring av ungdommer med tips til hva politikerne kan gjøre for at det skal være tryggest mulig for barn og unge å prate med dem
- Bestemmer seg for om de vil vektlegge å hente inn svar fra ulike aldre, deler av kommunen eller andre viktige faktorer for tema, se tips [**her**](#)

Hvordan gjennomføre innhenting

- Starter med en/flere energizere, noe for å bli litt kjent
- Gir informasjon om hvorfor de kommer og hva svarene skal brukes til
- Inviterer barn og unge til å svare i prat (evt i grupper om flere politikere rykker ut) eller enkle oppgaver, postløype, kahoot/andre digitale løsninger

Politikernes ansvar etter at de har fått råd og ideer

- Legger igjen info til hvordan barna eller ungdommene kan ta kontakt hvis de har noe mer å bidra med eller lurer på noe
- Legger ut på sosiale medier informasjon om hvordan rådene fra ungdommene er tatt med i prosessen

VERKTØY 3: DIREKTELINJE TIL POLITIKERE

Målet med verktøyet: Lage kortere vei mellom barn og ungdom 13-20 år og politikere med makt. Barn under 18 år har ikke stemmerett. Unge 18-20 år deltar i de fleste kommuner i mindre grad enn voksne i valg og har få muligheter til å uttale seg til politikere. Politikerne er forpliktet gjennom barnekonvensjonen til å hente inn svar fra utvalg av barn og unge det gjelder, når de skal ta beslutninger som angår dem. Verktøyet er et bidrag til at politikere skal kunne få det til. Samtidig gis barn og ungdom mulighet til å gi direkte råd eller ideer til politikere med makt - når det passer dem.

Hva kan verktøyet brukes til:

- Ordfører/varaordfører/oppvekststyreleder kan sende ut spørsmål direkte til en gruppe barn eller ungdom i kommunen. De inviteres til å svare, for å bidra til en best mulig kommune for barn.
- Barn og ungdom kan lese spørsmål andre har stilt tidligere - og svarene som er lagt ut på de spørsmålene.
- Politikerne kan legge ut informasjon til barn og ungdom.
- Barn og ungdom kan sende råd eller ideer direkte til politikere.

Hvem kan bruke det: Ordfører, varaordfører, ledelse i oppvekststyre og deres rådgivere

Hvilke barn og unge kan delta: 13-20 år

Hvordan informeres det om appen / nettsiden

- Til barn og ungdom på skoler og av hjelpetjenester

Hvordan kan barn og ungdom registrere seg:

- Barn og ungdom kan registrere seg på en nettside, de kan registrere navn, alder, telefonnummer, hvilket område av kommunen de bor i, klassetrinn og hjelpetjenester de har erfaring med

BRUKSANVISNING

NÅR ORDFØREREN SENDER UT ET SPØRSMÅL

Hvordan spørsmål kan sendes ut:

- Kommunen kan bruke et allerede eksisterende program til å sende ut spørsmål
 - Google form
 - Questback
 - Nettskjema.no
 - SuveyMonkey

- Linken til spørreskjemaet kan sendes ut via
 - skoler
 - hjelpetjenester
 - direkte til telefonnummeret til ungdommer som har registrert seg

Hvem spørsmålene kan stilles til:

- Alle barn og ungdom
- Alle som har registrert at:
 - de er i en bestemt alder
 - de bor i et bestemt område
 - de går i et klassetrinn
 - de har erfaring med skolehelsetjenesten
 - de har erfaring med helsestasjon

Et spørsmål sendes ut, barn og ungdom får varsel

- Ordføreren/oppvekststyrelederen sender ut et spørsmål, informasjon om hvorfor dette spørsmålet stilles nå og informasjon om hva svarene skal brukes til
- Barn og ungdom som er registrerte, får en sms med link

Etter saken er avgjort

- Ordføreren/oppvekststyrelederen sender ut varsel til alle som sendte innspill om hvordan innspillene fra ungdommene er tatt med

NÅR UNGDOMMER SENDER INN ET RÅD ELLER EN IDE

Hvordan rådene eller ideene kan sendes inn

- Link til et skjema legges på teams eller visma
- Skjemaet legges også på kommunens nettside

Velger om de vil være anonyme

- Alle som skal sende inn råd eller ideer må logge inn med bankid, minId eller Feide
- De kan velge om de vil sende inn anonymt eller ikke
- De kan velge om rådet eller ideen kan legges sånn at andre ser det
- En i kommunen luker ut tullespørsmål før politikerne får spørsmålene

Hvis ordføreren eller en annen politiker kommenterer:

- Når ordføreren har takket og/eller kommentert, får den som sendte inn et varsel
- Ordføreren kan velge å svare skriftlig eller på en kort video
- Hvis barnet eller ungdommen har godkjent det, blir rådet eller ideen lagt ut der alle kan se det

VERKTØY 4: POLITIKERE SPØR, UNGE SVARER

Målet med verktøyet: Verktøyet er en digital undersøkelse på ei nettside laget av unge. Den kan hjelpe politikere og administrasjonen med å hente inn svar fra et utvalg av barn/unge som har rett til å uttale seg og bli tatt på alvor, før saker som angår dem skal avgjøres av kommunen. Kommunen kan relativt raskt sikres "fersk" kunnskap fra barn og unge før en avgjørelse skal tas.

Hvem kan bruke det: Politikere i kommunestyre, formannskap, oppvekststyre og ansatte i oppvekstadministrasjon

Hva verktøyet kan brukes til:

- Politikere kan be administrasjonen om svar fra utvalg av barn/unge på konkrete spørsmål, evt med utdypninger
- Ansatte i kommuneadministrasjonen kan hente inn erfaringer og råd fra et utvalg barn/unge i kommunen, som del av saksforberedelse til politiske eller administrative avgjørelser
- Svarene sikrer kommunen "fersk" kunnskap som grunnlag for beslutninger

Hvilke barn/unge kan delta: 6-20 år

Rådene kan hentes inn ved å bruke:

- Google form
- Questback
- Nettskjema.no
- Norsk Gallup
- SuveyMonkey

BRUKSANVISNING

Legges på ei nettside designet av unge

- En nettside designes, av unge med kunnskap om hva som oppleves som bra og som engasjerer mange unge
- Spørreundersøkelser kan legges ut daglig, ukentlig, månedlig, i perioder
- Link til undersøkelsen kan sendes regelmessig til en gruppe barn/unge, hvis kommunen ønsker flere innspill fra samme utvalg
- Link kan sendes til ulike utvalg barn/unge i løpet av ei uke, for å hente inn svar fra en bredere gruppe barn/unge i kommunen
- Politikere som rykker ut for å møte barn/unge i kommunen, kan fortelle om nettsiden og at det nå legges ut en undersøkelse der, som nå kommunen ønsker svar på

Ideer for at undersøkelsene skal engasjere barn/unge

- Få med noen litt kjente folk for å fortelle om og rekruttere til undersøkelsen på snap, Tik Tok
- Annonserer på sosiale medier, reklame dukker opp på mobilen
- Legge ut en kort, litt morsom video som forteller at kommunen trenger svar fra barn/unge

Informasjon som må gis i starten av undersøkelsen:

- En kort video kan fortelle hvorfor undersøkelsen trengs og hva svarene skal brukes til
- At undersøkelsen er anonym og ingen vil vite hvem som svarer
- At undersøkelsen er frivillig

Tema for undersøkelsen kan være:

Spørsmålene må være enkle og forståelige, tema kan være

- Hvordan SFO oppleves og hva som ville gjøre den bedre
- Hvordan skolemiljø, læring, de voksne på skolen oppleves
- Hva skolene i kommunen kan gjøre for bedre læring
- Hva skolene kan gjøre for bedre trivsel
- Hva skolen kan gjøre for å forebygge skolefravær
- Hvordan ulike tjenester oppleves
- Hvilke fritidstilbud barn og unge ønsker seg i kommunen
- Hvordan psykisk helsetilbudene i kommunen burde være
- Hva som skal til for at unge vil bo i kommunen når de blir voksne
- Hva skolene kan gjøre for at færre unge i kommunen ruser seg

Hvem den digitale undersøkelsen kan sendes ut til:

- Eksempel på utvalg barn/unge kan være:
 - alle / ett trinn / noen klasser i barneskolen
 - alle / ett trinn / noen klasser i ungdomsskolen
 - alle i en bestemt aldersgruppe/årskull
 - alle som har besøkt fritidsklubb, sommeraktiviteter, helsestasjon for ungdom, lavterskelhus

VERKTØY 5: UNGTEAM PÅ POLITIKEROPPDRAG

Målet med verktøyet: Gjøre veien kortere mellom politikere og barn/unge. Politikerne henter inn svar fra utvalg av barn/unge, ved hjelp av et ungt team.

Hva verktøyet kan brukes til:

- En gruppe voksne som har blitt pekt på som trygge av ungdommer inviteres som en del av et team som sammen med ordfører/vara ordfører skal hente inn råd fra ungdommer, de kalles ung team
- Politikere reiser ut til steder barn og unge under 18 år er, hvor de drar, avgjøres av hvilke grupper barn de trenger svar fra
- Barn og unge under 18 år inviteres til å bidra med råd og ideer til en best mulig kommune for dem som skal bo i kommunen framover.

Hvem kan bruke det: Politikere i kommunestyre, formannskap, oppvekststyre og deres rådgivere

Hvilke barn og unge kan delta: Alle

BRUKSANVISNING

Hvordan finne voksne til ungteamet

- Voksne som har blitt pekt på som trygge blir plukket ut til ung teamet.
- Bakgrunnen deres kan være sosiallærere, fotballtrenere, ansatte på fritidsklubb, uteseksjonen eller lærere
- Teamet byttes etter hver ung måned
- Ordføreren eller vara ordfører leder teamet

Teamet arrangerer ung måned

- Ung måned arrangeres en til to ganger i året
- Målet med ung måned er å hente inn råd fra ungdommer i kommunen på et bestemt tema

Hvordan tema for ung måned bestemmes

- Temaet bestemmes ut fra hva kommunen jobber med og trenger råd fra ungdommer på
- Eksempel på tema kan for eksempel være:
 - Hvilke endringer trengs i skolehelsetjenesten
 - Hva skolene i kommunen kan gjøre for bedre trivsel
 - Hvordan få flere til å komme på aktiviteter i kommunen

Teamets oppgave er å:

- Drar ut på arrangementer der barn og unge er, skoler og klubber for å hente inn råd på temaet for ung måned
- være ute på "gaten" for å få tak i de som ikke er på skolen eller fritidsklubber
- være på sosiale medier og for å bygge tillit til ungdommer

Etter unggmåned

- Går ungteamet gjennom rådene de har fått fra ungdommene og ser hva som går igjen blant mange ungdommer
- Blir rådene som går igjen blant mange ungdommer tatt med i det kommunen bestemmer
- legger ung teamet ut på sosiale medier hvordan de har brukt rådene fra ungdommene

VERKTØY 6: IDEPOSTKASSE TIL UTVIKLING

Målet med verktøyet: Barn/unge kan legge inn ideer til hvordan kommunen skal utvikle seg videre, i en digital postkasse. Politikere og administrasjon får med dette ideer og andre typer meninger fra dem som de ofte snakker om som kommunens framtid, de som er barn og unge akkurat nå. Ideer kan med dette komme inn også fra dem som ikke har stemmerett og som i de fleste kommuner har få muligheter til å reelt gi politikere eller administrasjonen innspill.

Hva kan verktøyet brukes til:

- Politikere eller administrasjonen kan få inn ideer og andre typer meninger fra barn/unge i kommunen på tema som er aktuelle og viktige for kommuneutvikling
- Ideene legges inn under tema som ligger ute, som kommunen trenger innspill på. Det er også mulig å legge inn "frie innspill". Innholdet i postkassen overleveres regelmessig og direkte til den eller de som har lagt ut de ulike tema.

Hvem kan bruke det: Politikere eller administrasjon

Hvilke barn og unge kan delta: Alle

BRUKSANVISNING

Hvordan barn og unge kan gi råd

- Et digitalt skjema ligger åpent, for at barn/unge kan sende inn ideer
- Skjemaet er lett tilgjengelig for barn/unge og kan for eksempel være:
 - Link på visma
 - Link på Teams
 - Plakat med QR kode sendes til alle skoler, fritidsklubber, helsestasjoner og lignende slik at de kan henge opp
- Inne i skjemaet ligger ulike tema som ungdommene inviteres til å gi ideer til, som er viktig nå
 - i kommuneplanens samfunnsdel
 - i temaplaner for spesielle områder
 - i de årlige handlingsplanene
- Utvalg av skoler, trinn eller klasser kan inviteres til å bruke dette verktøyet i skoletid, for å sikre at ideer kommer inn fra noen utvalg eller grupper av barn/unge som politikere eller administrasjon spesielt ønsker ideer fra. Tilbakemeldinger til de som har deltatt må da sikres.

VERKTØY 7: POLITIKERE & UNGE SOM KJØRER

Målet med verktøyet: Bidra til å gjøre veien kortere mellom unge i miljøer som sjelden blir lyttet til og politikere med makt. Politikerne er forpliktet til å hente inn svar fra grupper av unge under det gjelder, når de skal ta beslutninger som angår dem. Svarene vil sjelden være representative, men vil kunne være viktige svar fra grupper av unge med interesse for ulike kjøretøy og som kan oppleve at dette ikke blir sett bra på.

Hva kan verktøyet brukes til:

- Politikere kan hente inn råd fra unge som kjører bil, scooter/moped, snøscooter, firehjuling og/eller grupper rånere. Ungdom som kjører inviteres til å bidra med råd og ideer til en best mulig kommune for unge som dem
- Politikere kan forstå mer av hvorfor unge kjører mye bil, scooter/moped, firehjuling eller oppholder seg på parkeringsplasser eller bensinstasjoner. Politikerne kan få råd direkte fra dem

Hvem kan bruke det: Ordfører, politikere i formannskap, oppvekststyre, deres rådgivere eller administrasjonen

Hvilke barn og unge kan delta: Ungdommer som er glad i å kjøre/råne

BRUKSANVISNING

Steder politikere kan dra til:

- Steder ungdommer som kjører ofte oppholder seg, som for eksempel bensinstasjoner, parkeringsplasser eller andre møtesteder

Hvordan det kan inviteres:

- Direkte til personer som er del av disse miljøene
- Post på sosiale medier informasjon om at politikere gjerne vil møte unge som kjører, evt at ungdommene inviteres til rådhuset. Det er viktig med tydelig beskrivelse av hvorfor politikere ønsker å møte unge som kjører og hva svarene skal brukes til
- Det må stå tydelig at media ikke kan komme dit, for å gjøre det trygt

Eksempel på tema politikere kan spørre om:

- Temaene må være viktig for de som skal bestemme og for unge som kjører, for eksempel:
 - Hva kan politikere gjøre for at kommunen oppleves som et godt sted for disse ungdommene
 - Hva er bra med dette miljøet og hvorfor velger ungdommene å være i det?

- Hvordan kan kommunen legge til rette for at ungdommene kan holde på med det de liker på en trygg måte, både for dem selv og for andre

Hvordan politikere kan dra ut

- I små grupper, for å kunne gjøre det trygt nok for ungdommene de møter
- Sette seg på et synlig sted sånn at ungdommene kan komme bort
- Dra flere ganger for å gjøre det tryggere og vise at de virkelig vil forstå

Hvordan gjennomføre møtepunktene

- Invitere til først å bli litt kjent, politikerne forteller også litt om seg
- Invitere til prat mellom 1-2 politikere og noen få ungdommer
- Invitere unge til å svare på spørsmål anonymt, på kahoot/mentimeter

Politikernes ansvar etter at de har fått råd og ideer

- Legger igjen info til hvordan ungdommene kan ta kontakt hvis de har noe mer å bidra med eller lurer på noe
- Legger ut på sosiale medier informasjon om hvordan rådene fra ungdommene er tatt med

VERKTØY 8: UNGTEAM, DRAR DIT UNGE ER

Målet med verktøyet: Politikere eller administrasjon henter inn erfaringer, råd eller konkrete løsningsforslag fra barn/unge ved å sende ut ei gruppe unge voksne fra kommunen / bydelen. Dette er unge voksne som mange unge har tillit til. De får utdelt tema og problemstillinger fra de som skal ta beslutninger eller lage grunnlag for beslutninger. Målet er å gi beslutningstakere svar fra en gruppe eller et utvalg av barn/unge som de trenger å høre meningene til, for å ta riktige beslutninger.

Hva kan verktøyet brukes til:

- Hente inn erfaringer, råd eller løsningsforslag, fra unge på steder der de er, ved at unge voksne med tillit drar ut
- Bidra til at barn/unge opplever at deres erfaringer og råd om skolen, tjenester eller aktiviteter i kommunen, er viktige for dem som skal bestemme

Hvem kan bruke det: Politikere i kommunestyre, formannskap, oppvekststyre politiske rådgivere og kommunens administrasjon - i samarbeid med unge voksne

Hvilke barn og unge kan delta: Alle

BRUKSANVISNING

Hvem som kan hente inn svar fra barn og unge:

- Unge voksne 18-23 år
- De er fra kommunen/bydelen de skal møte ungdommer i

Hvordan:

- De unge voksne deles i ulike team eller grupper, som får ansvar for ulike tema, spørsmålsstillinger eller for å dra på ulike steder i kommunen
- Teamene kan få i oppdrag å dra tilbake til samme sted flere ganger, for å bygge mer tillit og sikre at svarene de får er utfyllende

Steder teamene kan dra til:

- Skoler
- Fritidsklubber og lavterskelhus
- Mcdonalds, Burger King eller andre kafe/spisesteder
- Buss-, togstasjoner eller andre åpne samlingssteder
- Parker, skatebaner og fotballbaner

Tema teamene kan spørre ungdommene om:

- Dette kan være alle ulike tema som politikere ønsker å høre barn/unges mening om. Når unge voksne med tillit sendes dit barn eller unge er, kan de også spørre om noe som er vanskelig, utfordrende eller skummelt

Teamet lager arrangement for barn/unge

- Teamet lager arrangementer der grupper av barn eller unge inviteres til å beskrive hvordan skolen, tjenester eller kommunen oppleves. Barn/unge med erfaring fra spørsmålene det handler om, inviteres til å delta
- Arrangementene kan ha som tema skole, fritidsklubber, helsestasjoner eller uteseksjonen
- På arrangementene spørres ungdommene om hva som er bra og hva som burde gjøres annerledes av tjenesten/systemet

..

Ungdomsteamets ansvar etter at de har fått råd og ideer

- Teamet oppsummerer erfaringene, rådene og/eller løsningsforslagene. Det som går igjen fra mange ungdommer samles i en rapport som overleveres politikerne eller administrasjonen
- Teamet kan invitere barn/unge til å presentere svarene direkte til dem som skal ta beslutninger eller til administrasjonen som lager kunnskapsgrunnlaget for beslutningen

VERKTØY 9: ÅPNE DIALOGER FOR RÅD

Målet med verktøyet: Politikere henter inn erfaringer, råd eller konkrete løsningsforslag fra barn/unge ved å arrangere åpne dialoger. Dialogene arrangeres på steder som barn/unge kan oppleve som trygge. Dialogene kan være åpne for alle eller kun for barn/unge med en spesiell type erfaring. Målet er at beslutningstakerne får vite fra ulike grupper barn/unge hva som er viktig for dem, for å ta riktige beslutninger.

Hva kan verktøyet brukes til:

- Politikere henter inn erfaringer, råd og løsningsforslag gjennom å arrangere dialoger for barn/unge på ulike temaer, for å til en best mulig kommune for dem som skal bo i kommunen framover.

Hvem kan bruke det: Politikere i kommunestyre, formannskap, oppvekststyre politiske rådgivere og administrasjonen

Hvilke barn og unge kan delta: Alle

BRUKSANVISNING

Hvem som kan inviteres:

- En større gruppe barn/unge
- Barn/unge med en spesifikk erfaring

Tema for dialogen kan for eksempel være:

- Hvordan psykisk helsetjenestene i kommunen kjennes
- Hvilke endringer trengs i skolehelsetjenesten
- Hvilke fritidstilbud mangler kommunen
- Hvordan forebygge vold og ungdomskriminalitet
- Hvilken hjelp trenger unge som ruser seg
- Hva kan kommunen gjøre for at færre unge skal henge i byen på kveldstid
- Hva skolene i kommunen kan gjøre for bedre læring
- Hva skolene i kommunen kan gjøre for bedre trivsel

Hvordan det kan inviteres:

- Politikerne som skal delta i dialogen kan lage en kort video der de gir informasjon om dialogen og hvorfor de arrangerer det
- Hvis dialogene skal være åpne for alle barn/unge legges det ut informasjon på sosiale medier om dialogmøte og hva som er tema
- Hvis dialogen er for barn/unge med en spesiell type erfaring sendes informasjon til barn/unge gjennom helsetjenester, uteseksjonen/utekontakten, barnevernet, politiet
- Det gis informasjon om hvorfor politikerne er der og hva de skal gjøre med svarene de får inn

Steder dialogene kan arrangeres:

- Barne- eller ungdomsskoler
- Fritidsklubber
- Lavterskelhus
- Kulturlokaler
- Fotballbaner eller skatebaner

Hvordan dialogene kan gjennomføres

- Starter med en/flere energizere, noe for å bli litt kjent
- Gir informasjon om hvorfor de kommer og hva svarene skal brukes til
- Inviterer de som deltar til å fortelle hva som er bra, hva som burde gjøres annerledes og gi råd til hvilke ting kommunen burde gjøre bedre fremover

Politikernes ansvar etter at de har fått råd og ideer

- Legger igjen info til hvordan barn/unge kan ta kontakt hvis de har noe mer å bidra med eller lurer på noe
- Legger ut på sosiale medier informasjon om hvordan rådene fra barn/unge er tatt med i prosessen